

Par ECAD jaunajiem plāniem

ECAD valde savu rudens tikšanos rīkoja oktobra sākumā Korkā (Īrija).

Stambulas, Varšavas, Burgasas un Gēteborgas pilsētu administrāciju pārstāvji, kā arī Stokholmas un Bulgārijas ECAD biroju darbinieki tikās ar Korkas pilsētas mēru, padomnieku Braianu Bermingemu (Brian Bermingham).

Neraugoties uz to, ka ne visi valdes locekļi šoreiz varēja atbraukt, tikšanās rezultāts bija ECAD nākotnes plāni. Organizācijas jaunais direktors Jorgens Svīdiens teica, ka organizācija atrodas augšanas procesā un kopš šā brīža strādās saskaņā ar principu „no viedokļa par narkopolitiku uz zināšanām par to”. „Jau šodien mēs daudzējādā ziņā esam izglītoti, taču mēs varam strādāt vēl labāk, mēs varam uzcelt tiltu no zināšanām uz darbību,” atzīmēja Jorgens.

Svarīgi bija tas, ka tika apspriesta organizācijas orientēšanās uz narkopolitiku, kas bāzējas pētījumos, kuri guvuši pierādījumus par savu efektivitāti.

/LASIET 3.LPP

Vai Lielbritānijā ekstazī būs B klases narkotika?

Britu padome narkotiku lietās ir Lielbritānijas valdības konsultatīva institūcija un tā paziņoja, ka ekstazī ir jāiekļauj zemākas klases narkotiku sarakstā, proti, B klases narkotiku sarakstā.

Ievērojamais profesors un padomes vadītājs Deivids Nata (*David Nutt*) kungs paziņoja par ekstazī deklasificēšanas plāniem no šā gada novembra. Tas būs viens no pirmajiem viņa darbiem jaunajā amatā.

Uz to Policijas vecāko virsnieku asociācijas augstāko virsnieku grupa nosūtīja vēstuli valdībai,

kurā paziņoja, ka ekstazī pārceļšana no A klases uz B klasi sabiedrībai sniegs „nozēlojamu ideju”.

Valdība, kura vienreiz jau ignorēja padomes ieteikumu narkotiku lietās, kad pārcēla kanabisu no „nekaitīgās” C klases uz bīstamāko narkotiku B klasi, ziņu aģentūrai BBC apstiprināja, ka ekstazī jāpaliek visbīstamāko vielu, proti, A klasē. „Ekstazī var nogalināt un arī nogalina visneprognozējamākā veidā. Te nevar būt nekādu „nekaitīgu” devu.”

Avots: <http://news.bbc.co.uk/>

Kanabisa reklasifikācijas sekas

Kanabisa lietotāji Lielbritānijā līdz ar narkotikas iekļaušanu no 2009. gada janvāra „nopietnākajā” – B klasē – saskarsies ar jauniem sodiem un naudas sodiem, paziņoja Lielbritānijas iekšlietu ministre Žakija Smita (Jacqui Smith) šā gada 13. oktobrī.

/LASIET 2.LPP

Oslo tiks aizvērti injekciju kabineti

Oslo pilsētas pašvaldība no 2009. gada 1. janvāra ierosināja slēgt narkomāniem paredzētos bēdīgi slavenos injekciju kabinetus.

Narkotiku injicēšana medicīniski tirā vidē izraisīja kritikas vilni jau kopš tā laika, kad kļuva skaidrs, ka ļoti neliels skaits narkomānu izmanto injekciju kabinetus, bet nāves gadījumus skaits no pārdozēšanas nav mazinājies.

/LASIET 3.LPP

„Kafijas veikali” zem spiediena

Lēmums par holandiešu „kafejnīcu”, kuras tirgo kanabisu, pārceļšanu uz Māstrihtas nomaļiem tā arī karājas gaisā.

Vairākus mēnešus Māstrihtas kaimiņu pilsētas, piemēram, Lanakena, protestēja pret Māstrihtas plānu pārcelt kafējnīcas.

/LASIET VĒL 3.LPP

Tiesību aizsardzības iestāžu sadarbība narkotiku apkarošanā

Zviedrijas Drošības politikas un attīstības institūts (ISDP) kopā ar ECAD rīko virkni pētniecisku semināru par narkotiku un organizētās noziedzības apkarošanu Baltijas jūras reģiona valstīs. Otrais šāds seminārs notika septembra sākumā Rīgā.

Seminārs ir daļa no sadarbības projekta starp tiesību aizsardzības institūciju, muitas un policijas darbiniekiem, kā arī pētniekiem narkotiskās situācijas jomā, kas saistīta ar narkotikām, korupciju un „naudas atmazgāšanu” Baltijas valstīs.

Šoreiz pētnieki Lietuvas, Polijas, Igaunijas, Zviedrijas un Latvijas noziedzības apkarošanas pārstāvji apsprieda jaunas noziedzības attīstības tendences, kā arī par to, kas viņiem traucē sadarboties starptautiskā līmenī. Tikšanās notika neformālā atmosfērā, kas raksturoja šā projekta ietvaros notikušo darbu un veicināja objektīvas informācijas apmaiņu un kontaktu dibināšanu, kas ir ļoti svarīgi sadarbībai starptautiskā līmenī.

Juridisko zinātņu doktors Aurēlijus Gūtauskas no Mikolasa Romera universitātes (Viļņa) pastāstīja par savu pētījumu par organizētās noziedzības attīstību Lietuvā, kura kļūst arvien „profesionālāka” un arvien biežāk „strādā” starptautiskā telpā. Darījumu rezultāts, kuru finansiālo apjomu praktiski nav ies-

pējams aprēķināt, acumirkli tiek ieguldīts ierēdņu uzpirkšanā, nekustamo īpašumu iegādē Lietuvā un ārvalstīs, kā arī citas kriminālas darbības finansēšanā.

Tartu universitātes docente un pētniece Anna Markina pastāstīja par diviem interesantiem pētījumiem. Pētījuma rezultāti par to, vai Tallinas skolēni lieto alkoholu un narkotiskās vielas, liecina, ka pusaudžu vidū pastāv tendence vairāk lietot vieglos alkoholiskos dzērienus (piemēram, alu un vīnu), salīdzinājumā ar kuriem narkotiku lietošana ir mazāk izplatīta.

Otrs pētījums bija par tabakas izstrādājumu melno tirgu. Noskaidrojās, ka 25–30 procenti visu tabakas izstrādājumu, kas tiek pārdoti Igaunijā, nāk no cigarešu un tabakas melnā tirgus. Šajā jomā ir iesaistīts kapitāls 326–419 miljonu Igaunijas kronu apjomā, un valsts sakarā ar cigarešu un nelegālo tabakas izstrādājumu kontrabandas augsto līmeni ik gadu zaudē aptuveni 517 miljonus Igaunijas kronu.

TURPINĀJUMS 4. LPP.

Vai Lielbritānijā ekstazī būs B klases narkotika?

SĀKUMS 1. LPP.

FAKTI:

- Ceturtdaļmiljons Anglijas un Velsas iedzīvotāju lieto ekstazī vienu reizi mēnesī.
- Saskaņā ar Nacionālā statistikas biroja datiem laikā no 2003. līdz 2007. gadam ekstazī vai MDMA bija saistīts ar 246 nāves gadījumiem Anglijā un Velsā.
- Ja iedzīvotājam tiks atrasta A klases narkotika, tas viņam var beigties ar 7 gadiem ieslodzījumā, kā arī neierobežotu naudas sodu, vai arī abiem soda viediem vienlaikus.
- Šīs narkotikas pārdevējiem draud mūža ieslodzījums, neierobežots naudas sods, vai arī abi soda viedī vienlaikus.
- B klases narkotikas atrašana tiks sodīta ar 14 gadiem ieslodzījumā.

Avots: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/7636896.stm

Kanabisa reklasifikācijas sekas

/SĀKUMS 2. LPP

Viņa apstiprināja, ka atkārtoti likuma pārkāpēji sakarā ar kanabisa lietošanu saskarsies ar jauniem sodiem. Tagad tiem, kas atkārtoti pieķerti kanabisa lietošanā draud 80 mēnešu naudas sods, un pēc trim likuma pārkāpumiem šajā sakarā – arests. Par to tika paziņots vienlaikus ar parlamenta lēmumu pārklasificēt kanabisu B klasē, kas stāsies spēkā 2009. gada 26. janvārī.

Kanabisa pārklasificēšana ir iedzīvotāju aizsardzības no šīs narkotikas preventīvs pasākums. Kanabisa stiprās šķirnes, piemēram, skanks un skunkss, kuras šobrīd dominē britu melnajā narkotiku tirgū, var izraisīt nopietnas psihes problēmas, it īpaši, ja jaunie cilvēki narkotiku sāk lietot agrīnā vecumā.

Iekšlietu ministre paziņoja, ka „Kanabiss vienmēr ir bijusi nelegāla narkotika, un tās pārcelšana B klasē tikai pastiprinās mūsu darba nozīmi. Mēs gribam uzsvērt, ka kanabiss ir bīstama narkotika un to nedrīkst lietot. Reklasifikācija ir nākamais solis šīs narkotikas apkarošanas pasākumu pastip-

rināšanā, lai likuma pārkāpēji zinātu, ka mēs nopietni izturamies pret briesmām, kuras rada kanabiss atsevišķiem pilsoņiem un visai sabiedrībai kopumā.”

Valsts koordinators narkotiku lietās Marks Metjūss (Mark Matthews) tika iecelts šajā amatā kanabisa kultivēšanas apkarošanai.

Britu Noziegumu izmeklēšanas dienesta dati joprojām liecina, ka kanabisa lietošana samazinās visās vecuma grupās. Pētījums, ko dienests veica aptaujājot vidusskolas skolēnus, rāda, ka skolēnu attieksme pret kanabisa lietošanu 2007. gadā ir pasliktinājusies salīdzinājumā ar 2003. gadu. 10 % aptaujāto skolēnu vecumā no 11 līdz 15 gadiem 2003. gadā uzskatīja, ka kanabisa smēķēšana reizi nedēļā – tas ir „normāli”. 2007. gadā skolēnu skaits, kuri tā domā ir sarucis līdz 6 %. Turklāt kopējais kanabisa patēriņš vecuma grupā no 11 līdz 15 gadiem un no 16 līdz 24 gadiem, kā arī pieaugušo iedzīvotāju grupā stabili samazinās kopš 1997. gada. /Avots: NDS

Oslo tiks aizvērti injekciju kabineti

SĀKUMS 1.LPP

Injekciju kabineti tika atklāti 2005. gada februārī, kā sekas tam, ka pieauga heroīna lietošana un bija daudz nāves gadījumu no pārdozēšanas.

Injekcijas kabinetu atvēršanas mērķis bija nodrošināt medicīniski kontrolējamu vidi injicējošajiem narkomāniem, kā arī piedāvāt atkarīgajiem cilvēkiem iespēju veidot cilvēka cienīgus dzīves apstākļus, nodrošināt viņiem jaunus kontaktus, lai viņi varētu saņemt palīdzību un ārstēšanu.

Injekciju kabinetu darbības procesa sākumā, kad viņu efektivitāti vērtēja Valsts narkotisko pētījumu institūts, šis eksperimentālais projekts tika ļoti kritizēts tāpēc, ka tas nebija pietiekami izplānots, un līdz ar to mazāks skaits reģistrēto narkomānu kļuva par šā projekta dalībniekiem.

Gandrīz 40 reģistrēto narkomānu apmeklēja injekciju kabinetus Oslo šā gada sākumā no pavisam 3000 reģistrēto narkomānu, kuri saskaņā ar pilsētas administrācijas datiem dzīvo Oslo.

Oslo pašvaldībā politiskais vairākums ir konservatīvās partijas un

liberālās partijas biedri, kuri uzskata, ka turpināt ieguldīt šajā projektā pašvaldības līdzekļus nav racionāli. Tikai Oslo pilsētā injekciju kabineti nodokļu maksātājiem izmaksā aptuveni 12 miljonus Norvēģijas kronu, no kurām 7 miljonus iegulda Oslo administrācija.

Tā vietā pilsētas administrācija piedāvā ieguldīt naudu narkotiku apkaršanas „lauku” darbos, proti, izveidot jaunas patversmes narkomāniem un iestādes tiem atkarīgajiem, kuriem ir divējāda diagnoze.

Pat ja injekciju kabineti Oslo tiks slēgti, debates par šo jautājumu Norvēģijā turpināsies. Pagājušajā gadā pārdozēšanas dēļ valstī nomira gandrīz 200 narkomānu. Heroīns ir problēma numur viens, taču arī kokaīna un amfetamīna lietotāju skaits Oslo pieaug.

Pret injekciju kabinetiem protestē ne tikai Oslo administrācija, bet arī INCB, Starptautiskais narkotiku kontroles birojs ne reizi vien ir atzīmējis, ka šādu kabinetu pastāvēšana nav savietojama ar ANO konvenciju ideju par narkotikām.

Avots: Drugnews

„Kafijas veikali” zem spiediena

Māstrihtas „kafejnīcu” īpašnieki vēl nav atguvušies no šausmām, kuras tiem iedvesa justīcijas departamenta pārstāvju „uzlidojums” megakafejnīcai „Check-point” Terneūzenā (Terneuzen, Zeeuws-Vlaanderen). Šīs kafejnīcas, kuru ik dienu apmeklē ap 3000 cilvēku, noliktavā tika konstatēts daudz vairāk narkotiku, nekā to ļauj likums. Katru gadu Māstrihtā pēc narkotikām ierodas aptuveni 1,5 miljoni tūristu, un tas kļūst par sabiedrisko nekārtību cēloni. Māstrihtas centrā paliks kādas 6 kafejnīcas, pārējās tiks pārceltas aiz pilsētas robežām. Uzņēmēji uz to raugās cerīgi, jo viņi tādējādi cer piesaistīt daudz jaunu klientu. Taču šobrīd izskatās, ka vienošanās, kuru panākusi pilsētas vara un kafejnīcu īpašnieki, neuzliek nekādus pienākumus. Atbildīgie ierēdņi atsakās uzsākt jebkādas pasākumus. Galvenais prokurors Vīganta (Wiegant) kungs ir paziņojis, ka viņš nav pilnvarots risināt šo jautājumu, un „galu galā tiks piemērots tolerances likums”.

/ No ECAD korespondentiem Nīderlandē Jana Berlīna un Karlas Mesanas

Par ECAD jaunajiem plāniem

SĀKUMS 1.LPP

ECAD Priekšsēdētājs Džims Kors atzīmēja, ka ECAD vienmēr ir ievērojusi ANO konvenciju principus un arī turpmāk darīs visu, lai nepieļautu narkotiku legalizāciju.

Liela daļa ECAD pūliņu ir veltīta darbam ar pilsētām, kuras ir organizācijas locekles, tāpēc ir ļoti svarīgi stiprināt saikni starp centrālo biroju un ECAD pilsētām. Tuvāko divu triju mēnešu laikā mēs vērsīsimies pie ECAD pilsētām ar jautājumu: ko organizācija var priekš jums izdarīt. Ar jūsu palīdzību ECAD varēs novērtēt sava darba efektivitāti.

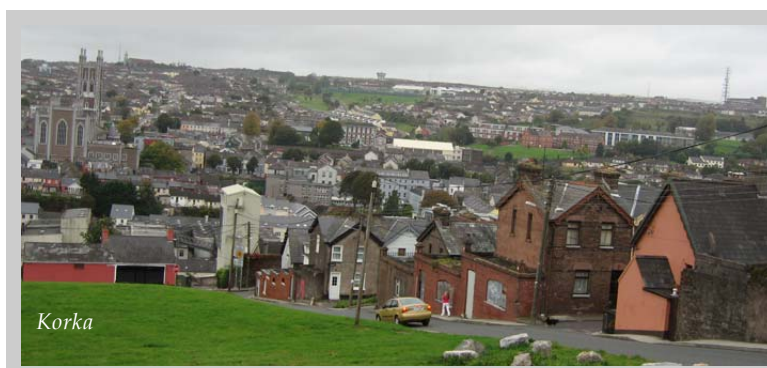
Kopā ar Gēteborgas pilsētas administrāciju ECAD gatavo 16. ikgadējo konferenci un otro pasaules pilsētu mēru konferenci 2009. gada 5. un 6. februārī. Gēteborgas pārstāvji Uve Lundgrēns un Kristīna Junga pastāstīja, ka pilsētas mērija pie šā darba ir ķērusies nopietni un jau izveidojusi valdi, kurā ietilpst politiķi, kā arī darba grupu konferences sagatavošanai un organizēšanai.

Informāciju par konferenci var atrast vietnē www.ecad.net, kā arī www.ecad.ru. Drīz vien konferencē pašai būs savs vietne internetā.

Tie valdes locekļi, kuri Korkā bija pirmo reizi, izmantoja iespēju un apmeklēja sviesta muzeju un lielisko Blarnijas pili.

Runā, ka tas, kurš noskūpstis akmeni Blarnijas pils virsotnē tiks apveltīts ar daiļrunības prasmi. Angļu valodā vārds „blarney” kopš karalienes Elizabetes I laikiem nozīmē „saldi glaimi”.

ECAD sirsnīgi pateicas Korkas pilsētas mēram par viesmīlību. Nākamā valdes tikšanās notiks 4. februārī pēc pusdienām, kas tiek rīkotas sakarā ar ECAD ikgadējo konferenci Gēteborgā.

Korka

Blarnijas pils

Tiesību aizsardzības iestāžu sadarbība narkotiku apkarošanā

SĀKUMS 2. LPP.

Pētnieks no Polijas – Policijas skolas pasniedzējs, asoc. prof. Jerži Kosinskis – sniedza vienotu ieskatu par kibernetizāciju internetā, kas saistīti ar naudas atmazgāšanu. Jaunākie paņēmieni ir neaizsargātu datoru izmantošana, piemēram, botnet, vai šādu datoru pārvēršana "zombijos", kas ir atkarīgi no krāpnieku serveriem, un tas ir tikai viens no paņēmieniem.

Līdztekus jau pazīstamajam *phishing*, noziedznieki, kas darbojas kibertelpā, lietotāju krāpšanai izmanto jaunākus paņēmienus, piemēram, *pharming*, proti, ar mēstulēm un viltus linkiem no lietotājiem, kuri neko nenojauš, tiek nosūknēti viņu personīgā informācija.

Darbā varēja piedalīties tikko no Latvijas korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja direktora amata aizgājušais juridisko zinātņu doktors Aleksejs Loskutovs un Latvijas Valsts policijas priekšnieks ģenerālis Aldis Lieljuksis.

Latvijas korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, kuram nu jau divus mēnešus nav direktora, ir daudz sasniedzis, atklājot daudzas sociāli un politiski svarīgas krimināllietas (deputātu „pirkšanu” Jūrmalas

Domē, kukuļus nozīmīgās lietās tiesnešiem Rīgā, valsts ierēdņu sakarus ar kontrabandas lietām uz Latvijas austrumu robežas un daudzas citas). Biroja bijušais direktors atzīmēja, ka korupcijas gadījumu, kas būtu saistīti ar narkotikām, četros viņa darba gados nav bijis.

Par policijas darbu Latvijā ļoti interesanti stāstīja ģenerālis Aldis Lieljuksis. Ja iepriekšējos gados kopējais noziedzības līmenis nedaudz samazinājās, tad jau 2008. gadā, kurš vēl nav beidzies, reģistrēto noziegumu skaits ir krasi pieaudzis. Un gan 2007., gan 2008. gadā ir pieaudzis ar narkotikām saistīto noziegumu skaits. Pēdējo divu gadu laikā konfiscēto narkotisko vielu skaits ir pieaudzis aptuveni 10 reizes.

Trešais, noslēguma, seminārs notiks šā gada 6. un 7. novembrī Sanktpēterburgā. Drošības politikas un attīstības institūts plāno paplašināt to valstu loku, kuras sadarbojas organizētās noziedzības apkarošanā un pētīt iespējas veikt kopīgu praktisku darbu, kā arī apmainīties ar informāciju starp tiesību aizsardzības institūcijām, pamatojoties uz kopīgu metodiku.

A.Vilks/J.Romanova, ECAD

Iecietība ir Holandes narkopolitikas atslēga

Kanabiss ir trešais apjoma ziņā lielākais Holandes eksporta produkts. Daļēji tas izskaidrojams ar to, ka Nīderlandē ir atļauta tirdzniecība ar citās valstīs nelikumīgām narkotikām un ar holandiešu nevēlēšanos iejaukties citu cilvēku darīšanās.

„Šāda mentalitāte izskaidro Holandes narkopolitikas filozofiju, kā arī veido holandiešu attieksmi pret dzīvi vispār,” skaidroja Leidenes universitātes jurisprudences profesors Andreass Kinneģings.

Pirms pāris nedēļām Nīderlandes varasiestādes slēdza valstī lielāko tā dēvēto „kafijas veikalu”. Tikai viena šī kafejnīca dienā piesaistīja 2900 apmeklētāju, taču bija arī dienas, kad apmeklētāju skaits sasniedz 5000, no kuriem lielākā daļa bija francūži un beļģi. Līdzīgās kafejnīcās ir atļauts glabāt noliktavā līdz 500 gramiem marihuānas, savukārt apmeklētāji drīkst iegādāties līdz 5 gramiem. Tomēr speciāla nesens valdības izveidota policijas struktūra viena reida laikā no šī „kafijas veikala” un tā noliktavas telpām konfiscēja 264 kg vieglo narkotiku.

Holandes politiķi uz narkotisma problēmas risināšanu vienmēr ir raudzījušies pragmatiski. „Gedogen” jeb tolerances idejas dubultstandartu politika pieļauj noteiktas lietas, kas oficiāli ir aizliegtas. Citiem vārdiem sakot, tas nozīmē sekot sabiedrības uzskatiem. Tāpēc, kamēr ir cilvēki, kuri pret narkotikām izturas ultraliberāli, Holandes narkotiku politikā nekas nemainīsies.

Avots: Drugnews

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.
Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office
European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia

www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia

Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria

www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey

www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr